

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Филипова,
член на научно жури за публична защита на дисертационния труд
на Ани Владимирова Атанасова на тема

“Клъстерната интеграция за повишаване конкурентоспособността на малките и средни предприятия ”

**за присъждане на образователна и научна степен “доктор” по
научна специалност „Икономика и управление /индустрия/ ”**

Становището е изготвено съгласно Заповед на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" - Благоевград № 3627.16.12. 2014 г.

I. Обща оценка на кандидата

Асистент Ани Атанасова е докторант в редовна форма на обучение по научната специалност „Икономика и управление /индустрия/ в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ на Стопанския факултет при ЮЗУ “Н. Рилски”- Благоевград. От представения за оценка дисертационен труд и публикациите, свързани с него, както и от участието в редица значими научно– изследователски проекти е видно, че докторантката притежава изследователски качества и добра подготовка в изследваната от нея предметна област.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 308 страници, от които 18 страници са приложения към него. Той е структуриран и балансиран правилно - включва увод, обосноваващ актуалността и значимостта на избраната тема, четири глави, заключение, списък на литературните източници, списък на таблиците, списък на фигурите и приложения. Литературните източници са 190. Те са ползвани коректно. Правилно са определени обектът, предметът, основната научна теза, целта и изследователските задачи.

Разглежданата тема е актуална, с теоретична и практическа значимост. Тя третира слабо изследвания проблем посветен на ролята на клъстерите за развитието на икономиката и повишаването на нейната конкурентоспособност, за растежа, ефективността и конкурентоспособността на съставляващите ги предприятия и в частност на малките и средни предприятия.

Дисертационният труд е отклик на потребността не само да се изясни теоретично разглежданият проблем, но и да се изведат институционалните предпоставки за развитие на клъстерния процес в България и да се изследва влиянието на клъстерната интеграция върху конкурентоспособността на малките и средни предприятия. В този смисъл докторантката е успяла да постигне поставените цел и задачи, като е направила анализ и оценка на влиянието на клъстерната интеграция

върху конкурентоспособността на малките и средните предприятия на примера на клъстерите ИКЕМ, Мебелен клъстер и Телекомуникационен клъстер, извела е основните проблеми и е предложила насоки за развитие на клъстеризацията в страната като предпоставка за повишаване конкурентоспособността на малките и средните предприятия.

Като цяло дисертационният труд се отличава с прецизност, логическа последователност, задълбоченост на изследването и стремеж да се разкрият проблемите и да се посочат подходите и методите за решаването им.

III. Оценка на научните и практическите резултати и приноси

Научни и практически резултати:

Научните и практическите постижения на докторантката са безспорни и се състоят в следното:

1. Изведени са основните характеристики на клъстерите, направена е съпоставка с други форми на междуфирмена интеграция и са представени модели за прилагане на клъстерния подход.
2. Изследвани са условията и факторите за създаване и развитие на клъстерни формирования и за тяхната устойчивост и адаптивност към пазара.
3. Приложен е системен подход при изучаването на клъстерите, който дава възможност да се установят и интегрират техните системообразуващи елементи и протичащите помежду им, а също и между тях и факторите на външната среда, сложни връзки и отношения, които въздействат върху реализирането на стоящите пред тях цели.
4. Предложена е методика, определяща концептуално алгоритъма, по който да се извършва оценката на ефективността и конкурентоспособността на клъстера и предприятията, участващи в структурата му.
5. Направен е анализ и оценка на влиянието на клъстерната интеграция върху конкурентоспособността на малките и средните предприятия на примера на клъстерите ИКЕМ, Мебелен клъстер и Телекомуникационен клъстер.
6. Изведени са институционални предпоставки за развитието на клъстерния процес в България, като е представена ролята на държавната политика.
7. Изведени са основните характеристики на конкурентоспособността на малките и средните предприятия.
8. На основата на направените анализи и оценки са изведени проблемите, свързани с прилагането на клъстерния подход в България в контекста на влиянието му върху конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.

Приноси:

Основните научни и научно-приложни приноси са формулирани правилно и точно разкриват постигнати научни и приложни резултати. Между тях особено се открояват 3 приноса с научно-приложен характер:

1. Изследвани са различни модели на прилагането на клъстерния подход, допълнени са изследванията на българския опит и са изведени особеностите на клъстеризацията в България;
2. Предложена е методика, с чиято помощ е изследвано и оценено влиянието на клъстерната интеграция върху конкурентоспособността на малките и средните предприятия от състава на клъстера;
3. Установени са проблемите и са изведени насоките за развитие на клъстеризацията в България като предпоставка за повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия.

Докторантката Ани Атанасова е успяла да реализира поставените в дисертационния труд цел и задачи и да защити научната си теза. Разработеният дисертационен труд е самостоятелна разработка, с висока стойност и оригинален научно-приложен характер. Предложените методически подходи за създаване на клъстери и за оценка на ефективността и конкурентоспособността на клъстера и предприятията, участващи в структурата му могат да се приложат при вземането на решение за изграждане на клъстери и във връзка с усъвършенстването на тяхната дейност и оптимизиране на протичащите в тях процеси.

Резултати от разработваните в дисертационния труд проблеми са представени в 6 публикации, с което е осигурено запознаване на научната общност с идеите на автора.

Разработеният автореферат съответства на съдържанието на дисертационния труд.

IV. Критични бележки

Дисертационния труд би спечелил, ако общият обем на дисертацията бе съкратен и систематизиран вместо в четири в три глави. Посочената критична бележка не намалява значимостта на изтъкнатите приноси на докторант Ани Атанасова, която показва задълбочени познания в областта на клъстерната интеграция, като подход за повишаване конкурентоспособността на малките и средни предприятия. Съдържанието на дисертацията свидетелства, че Ани Атанасова е способна да използва различни методи и да излага постигнати резултати, да прави задълбочени анализи както на наличната вторична информация, така и на събраните лично от нея първични данни и факти. Всичко това доказва целесъобразността и оригиналността на получените резултати, които са нейно лично дело.

V. Заключение

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

На основата на неговите безспорни научни приноси и съществената научно-приложна значимост изразявам своето положително становище и **ще гласувам на докторантката Ани Владимирова Атанасова да бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научна специалност „Икономика и управление /индустрия/.**

Дата:
16.01.2015 г.

Член на научното жури:.....
(доц. д-р М. Филипова)